

AKTIVITETSKATALOG TIL VI LÆRER SPROG I VUGGESTUEN OG DAGPLEJEN

I dette aktivitetskatalog finder du inspiration til aktiviteter (især aktiviteter til 'Fordybelse') i forbindelse med indsatsen *Vi lærer sprog i vuggestuen og dagplejen*. Der er i alt 28 aktivitetsbeskrivelser fordelt på de fem forskellige temaer:

- 6 aktivitetsbeskrivelser til 'Min hverdag'
- 6 aktivitetsbeskrivelser til 'Vejret'
- 5 aktivitetsbeskrivelser til 'Dyr og naturen'
- 5 aktivitetsbeskrivelser til 'Familien'
- 6 aktivitetsbeskrivelser til 'Ud i verden'

Aktivitetsbeskrivelserne inden for de forskellige temaer er blot eksempler. Det betyder også, at en aktivitet beskrevet inden for fx temaet 'Min hverdag' også sagtens kan bruges som aktivitet inden for en af de andre temaer. Du skal blot udskifte målordene og evt. ændre dit fokus.

Aktivitetsbeskrivelserne er ikke nogen du skal anvende, men du kan i stedet lade dig inspirere heraf og tage elementer fra aktiviteten og anvende i en anden kontekst i den daglige praksis.

For hver aktivitet er der angivet ikoner, som illustrerer hvorvidt aktiviteten er hhv. inde eller ude, er med en stor eller lille gruppe, om det styrker sprog eller ihærdighed og om det er en fordybelses-, fokus- eller udforskningsaktivitet. Vejledning hertil følger på næste side.

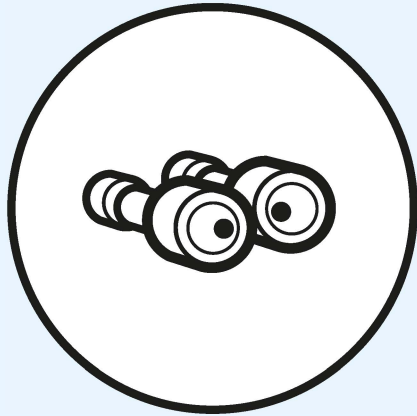
Bemærk at der ved nogle aktiviteter både er et ikon for fx inde og ude og/eller med en lille og stor gruppe. Det betyder ikke at I både skal lave aktiviteten inde og ude og/eller for en lille og stor gruppe, men blot at I selv kan vælge.

God fornøjelse med indsatsen!

BESKRIVELSE AF IKONER

Fordybelse

Fokus

Udforskning

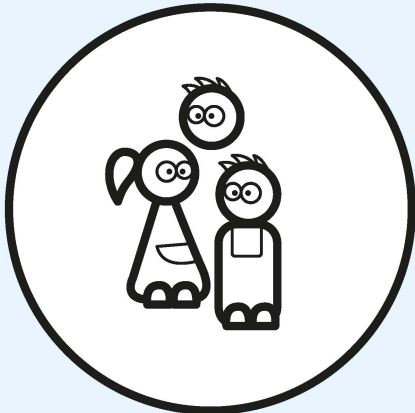
Ude

Inde

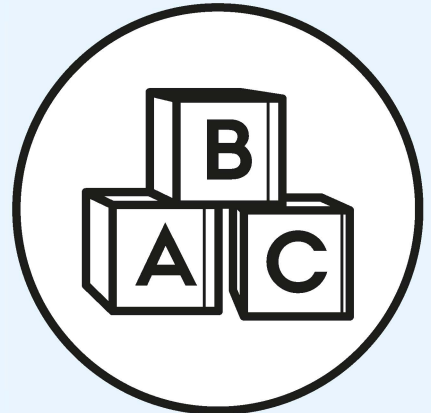
Ihærdighed

Lille gruppe

Stor gruppe

Sprog

TEMA: MIN HVERDAG

KIMSLEG

DU SKAL BRUGE

Fem små stykker legetøj eller andre små ting, fx biler, dyr, klodser, legemad osv., som passer til temaet

Viskestykke

MÅLORD

De mindste talord:
1, 2, 3, 4, 5

Kimsleg er en opmærksomhedsaktivitet. Denne aktivitet skærper børnenes visuelle opmærksomhed, og kan hjælpe dem til at øge opmærksomheden på hvad de ser og oplever. Her kan man arbejde med koncentration og øvelsen i at kunne vente på tur.

AKTIVITETEN

Find fem stykker legetøj, som lægges på et bord eller på gulvet. Sæt dig i en rundkreds på gulvet eller rundt om et bord med en lille gruppe af børn, sådan at alle børn kan se dig og tingene. Start med sammen med børnene at tælle antallet af legetøj/ting. Du kan fx sige: **"Jeg har fem stykker legetøj her. Nu tæller vi dem sammen: 1, 2, 3, 4, 5. Vi skal lege en leg, hvor jeg gemmer tingene under dette viskestykke, og så skal I fortælle mig, hvad det er jeg har gemt."**

Vis herefter legetøjet ét ad gangen, benævn det og snak med børnene om, hvad det er. Bagefter lægger du legetøjet under viskestykket. Når alle fem stykker legetøj er vist fem, benævnt og gemt under viskestykket skal du prøve at distrahere børnene i nogle sekunder inden du går videre med legen. Du kan fx gentage hvad formålet med aktiviteten er: **"Nu skal vi prøve at se om I kan huske, hvad det er jeg har gemt under viskestykket. Prøv at tænk jer rigtig godt om. Hvad gemmer der sig under viskestykket?"**

Aktiviteten starter med ét barn ad gangen, så børnene lærer at kunne vente på tur. Når et barn har benævnt et stykke legetøj korrekt, tages det frem og vises til alle børnene. Tæl løbene hvor mange stykker legetøj, der er benævnt og fortæl hvor mange, der er tilbage. Fortsæt legen indtil alle stykker legetøj er blevet nævnt. Vis til sidst børnene at der ikke er flere ting tilbage udner viskestykket.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Gennem aktiviteten kan du/I understøtte børns hukommelse ved at gentage aktiviteten, da børnene hurtigt bliver bedre til at huske, hvad de ser. Du/I kan også hjælpe børnene under vejs i aktiviteten med at sætte ord på de stykker legetøj som de allerede har nævnt
2. Aktiviteten kan gennemføres med færre eller flere stykker legetøj, så antallet af ting, som børnene skal huske, passer til børnenes alder. Du/I kan anvende de små målordskort med tal til når I tæller
3. I stedet for at have fokus på de mindste talord kan du også have fokus på målord for sprog og finde ting/legetøj, som symboliserer målordene

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Snak om de forskellige stykker legetøj/ting inden de lægges under viskestykket.

For at inddrage de yngre børn noget mere i aktiviteten kan du/I bruge legetøj/ting, som har/siger en lyd, fx en bil, en hund, en kat, en helikopter osv. Her kan du fortælle, at der fx er en hund og spørge børnene om, hvad hunden siger. På den måde får du inddraget de yngre børn i legen

TEMA: MIN HVERDAG

FRUGTSAMLING

Frugtsamling foregår typisk ved fællessamling, hvilket skaber et forum for kommunikation på tværs af børnegruppen. Børnene kan bruge fællessamlingen til at øve sig i at have ordet i en større, men tryk forsamling.

Under denne aktivitet bliver en hverdagssituation i dagplejen/vuggestuen som frugtsamling til et læringstidspunkt, hvor børnene får understøttet målordnene samtidig med at de hygger sig med et mellemmåltid.

AKTIVITETEN

Denne aktivitet er særlig egnet til frugtsamling eller en pause, hvor børnene alligevel spiser frugt og grønt. Sæt dig/er sammen med en stor eller lille gruppe af børn rundt om et bord, og fortæl, at I nu skal have frugt og grønt. Du begynder at skære frugten og grøntsagerne ud, mens børnene følger med. Undervejs kan I tale om, at frugten kan skæres i lange og korte stykker. Skær et stykke og spørg børnene, om det er langt eller kort. Du kan sige: "Se, her er en lang agurk og en kort agurk. William, kan du tage den lange agurk?" Du kan også putte frugten og grøntsagerne op i små skåle og spørge børnene om der er mange eller få stykker. Du kan fx sige: "Nu skærer jeg æblet ud. Jeg skærer det først i mange små stykker og putter det i skålen. Nu skærer jeg også nogle få stykker. Hvis jeg lægger ét stykke æble i skålen, er der så mange eller få stykker?"

Undervejs kan skåle med frugt og grønt blive sendt rundt mellem børnene, så de får noget at spise. Her kan en voksen følge skålen rundt og igen spørge børnene undervejs, om frugten er skåret i lange/korte stykker, og om der er mange eller få stykker. Du kan fx sige: "Se, nu nåede skålen til dig. Er der mange eller få stykker tilbage? Skal vi prøve at tælle sammen, hvor mange der er tilbage?"

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Gennem aktiviteten kan du/I understøtte børnenes tålmodighed, idet de skal vente på at skålen bliver sendt rundt. Du/I kan således være med til at styrke elementer af børnenes ihærdighed
2. Du/I kan understøtte læringen af målordene ved samtidig at vise de små eller store målordskort

DU SKAL BRUGE

Frugt og grønt

Skærebræt + kniv

Små skåle

Små eller store målordskort

MÅLORD

Mange

Få

Kort

Lang

INDDRAG DE YNGRE BØRN

De yngre børn kan sagtens deltage i aktiviteten. Alle børn sidder rundt om et bord på en stol og ved at frugten/grøntsagerne bliver sendt rundt, så kan de yngre børn deltage aktivt i legen ved også at vælge et stykke frugt/en grøntsag. Når barnet vælger et stykke, så hjælp barnet med at sætte ord på

TEMA: MIN HVERDAG

TØRRESNORSLEG

Denne leg er en form for rolleleg, hvor børnene påtager sig en rolle og leger en situation de kender fra virkeligheden. Dette giver børnene mulighed for at øve samtale med andre børn og voksne. I denne aktivitet leger børnene at de har vasket tøj og at det nu skal op at hænge til tørre. Formålet er at børnene gennem legen på sigt vil opnå kendskab til navnene på de forskellige stykker tøj.

AKTIVITETEN

Find nogle klemmer. Hæng en tørresnor op så børnene kan nå den. Snoren kan både hænge ude og inde afhængig af vejret. Brug målordskortene med sokker og jakke samt de ekstra hjemmelavede kort med billeder af fx strømper, bukser, trøjer, badetøj osv. Hav en vasketøjskurv klar med tøj, som svarer til det, der er på billederne.

I en lille gruppe af børn fortæller du, at I skal hænge vasketøj op - ligesom de måske har set deres forældre gøre hjemme. Børnene skal nu hjælpe med at finde det rigtige stykke tøj og hænge det op. Lad børnene trække et kort op ad kufferten efter tur. Snak om billedet og hvad der er der på. Du kan fx sige: "Hvad er det du har trukket? Er det et par bukser? Prøv at finde et par bukser i vasketøjskurven. Så hænger vi dem op på tørresnoren". På skift får hvert barn lov til at trække et kort og hænge et stykke tøj op på tørresnoren. Hver gang snakker I om, hvad der er på kortet. I kan i forbindelse hermed også snakke om, hvorvidt nogle af børnene har det stykke tøj på, som er blevet trukket.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Gennem denne aktivitet kan du/I understøtte børns hukommelse ved at tydeliggøre og minde børn om daglige rutiner
2. Aktiviteten kan gennemføres med færre eller flere stykker tøj, så aktiviteten er tilpasset børnenes alder

DU SKAL BRUGE

Tørresnor

Klemmer

Vasketøjskurv med tøj

Lille kuffert med små målordskort med målordene + hjemmelavede små kort med billeder af tøj

MÅLORD

Jakke
Sokker

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Vis de yngre børn hvordan man hænger noget op med klemmer og hjælp dem fortsat gennem legen.

Når de yngre børn har trukket et kort, så kan du hjælpe dem med at finde det rigtige stykke tøj i kurven og bagefter snakke om tøjet og relatere det til barnet selv. Hvis der fx trækkes et par bukser, så kan du sige: "Det er et par bukser. Du har også bukser på" (peg)

TEMA: MIN HVERDAG

SPEJLLEG - FØLELSER

DU SKAL BRUGE

Et spejl

Målordskort med forskellige ansigtsudtryk

MÅLORD

Glad
Ked af det
Vred
Bange

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Børn har en fantastisk evne til at efterligne andres bevægelser. Det er bl.a. den måde de lærer at bevæge sig på og deres krop at kende. Derfor er denne aktivitet også god til de yngre børn, da de kan efterligne dine og de andre børns ansigtsudtryk

For de yngre børn handler det om at de kan genkende og evt. benævne følelserne, idet de endnu ikke har udviklet nok sprog til mere.

Små børn kan ikke trøste eller berolige sig selv – det lærer de af deres omsorgspersoner. Omsorgspersonerne lærer barnet om følelser, og samspillet danner grundlag for senere følelsesregulering. Foran spejlet kan man lave grimasser og ansigtsudtryk. Legen udfordrer derfor børnenes fantasi, kreativitet og evne til at imitere andres ansigtsudtryk og bevægelser, herunder at blive bevidst om forskellige følelser og måden de kommer til udtryk.

AKTIVITETEN

Find et sted hvor du kan sidde med børnene – enten på gulvet eller ved et bord, men tæt på et spejl. Introducér aktiviteten for børnene. Du kan sige: **"I dag skal vi snakke om følelser, og vi skal med vores ansigt prøve at lave forskellige ansigtsudtryk."**

Du skal bruge billeder med forskellige ansigtsudtryk. Du kan fx bruge de små eller store målordskort, som viser følelserne glad, ked af det, vred, bange, trist, munter, overrasket, forskrækket. Gå hen foran spejlet og sæt jer på gulvet. Start med at vælge et kort. Du kan bruge dit eget ansigt til at vise denne følelse og du kan bede børnene om at gøre det samme. Du kan sige: **"Hvordan ser man ud, når man er ked af det?"** Få børnene til at vise udtrykket mens de sidder på gulvet. Snak herefter med børnene om følelsen på billedet og hvornår denne følelse kan opstå, fx at man kan blive ked af det, hvis nogen tager ens legetøj fra en. Bagefter kan du sige til dem, at de nu skal stille sig foran spejlet og lave ansigtsudtrykket igen mens de kigger på sig selv i spejlet.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Denne aktivitet behøves ikke at være vokseninitieret. I kan indrette udforskningszoner for børnene, hvor læringsmaterialer, der er relevante for det aktuelle tema fx store målordskort med ansigtsudtryk, er tilgængelige i børnehøjde. Fx kan I opsætte billeder af forskellige ansigtsudtryk ved spejlet for at understøtte det enkelte barns nysgerrighed og læring

TEMA: MIN HVERDAG

LEG MED BOLDE

At lege med bolde er en motorisk aktivitet. Ved at lade børnene ligge på en træningsbold bruger de andre muskler end de plejer og får derved trænet deres balance. Ved at trille med bolde træner børnene deres øje-hånd koordination. I denne aktivitet er der fokus på at udvise kendskab til nye målord.

AKTIVITETEN

Find en stor træningsbold (skal dog passe til børnene), og ting der repræsenterer målordene, frem. Fortæl en lille gruppe børn at I skal lege med bolde. Læg jakker, sokker, noget blåt og noget gult rundt om den store bold. Læg en af børnene på maven på bolden og tril barnet rundt. Bed så barnet om at gribe ud efter en bestemt ting, så barnet får mulighed for at vise kendskab til hvad ordet betyder. Du kan fx sige: "Nu skal du se, om du kan nå den ting, der er gul. Det er sutten, som er gul. Kan du nå sutten?" Sådan gentages aktiviteten for hvert barn, men med forskellige ting.

Når alle børnene i den lille gruppe har prøvet at ligge på træningsbolden, kan du lægge tingene ud forskellige steder langs kanten af lokalet. Saml børnene i midten af rummet. Giv en ad gangen børnene en lille bold, som de kan trille på gulvet. Bed børnene om at trille bolden hen til en bestemt ting ligesom før. Du kan fx sige: "Nu skal vi prøve at trille med bolde hen til de forskellige ting. Kan du trille bolden hen til jakken?"

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Hvis børnene har svært ved at vide kendskab, så kan du bruge "Gør-det-nemmere"-strategierne fra "Læringsstigen". I kan fx hjælpes ad med at finde den rigtige ting, eller du kan begrænse valget mellem tingene

DU SKAL BRUGE

Stor træningsbold

Plastikbold

Jakke, sokker m.v.

Noget gult

Noget blåt

MÅLORD

Jakke
Sokker
Gul
Blå

INDDRAG DE YNGRE BØRN

De yngre børn kan have svært ved at ligge ovenpå en bold - medmindre du støtter dem i denne aktivitet. Men i stedet kan de yngre børn sidde på gulvet og trille en bold hen til tingene, som du kan vise hvor er. Du kan fx sige: "Se, her er sokkerne. Kan du trille bolden herhen?" Tingene kan ligge tæt på barnet, så det lettere kan trille bolden

TEMA: MIN HVERDAG

SANGLEG

Musik, herunder sanglege, kan være rigtig gode at bruge både til helt små børn, men også de lidt større, da man gennem sanglege kan lære børnene forskellige ting. Sange giver et vigtigt incitament i form af sproglig udvikling. Selvom børnene ikke nødvendigvis forstår ordene, så vil de være opmærksomme på lyde, handlinger og ansigtsudtryk.

Musik kan være med til at løse følelsesmæssige, kreative, sproglige og sociale behov hos børn, og de kan anvendes til at støtte bevægelsesaktivitet.

AKTIVITETEN

Tag udgangspunkt i sangen: "Sur, sur, sur, lille bi omkring"

Sæt jer på gulvet i en rundkreds, og introducer aktiviteten. Du kan sige: **"I dag skal vi synge en sang og snakke om ord for følelser."**

Hav kufferten med små målordskort med forskellige ansigtsudtryk liggende foran dig. Lad et barn vælge et lille målordskort, fx glad. Snak om følelsen og hvornår man kan være glad. Herefter kan du sige: **"Nu synger vi om at være glad: Glad, glad, glad, Anna hun er glad. Glad i dag og glad i morgen. Glad igen i overmorgen. Glad, glad, glad, Anna hun er glad."** Tilpas navnet efter den, som har trukket målordskortet. Når sangen er sunget, er det et nyt barns tur til at vælge et målordskort fra kufferten, fx følelsen vred, og sangen synes igen med fokus på det nye målord. Når I synger kan I fx lave glade og vrede ansigter, og I kan gøre jeres stemmer glade eller vrede.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Når I har sunget sangen et par gange kan I lægge de store målordskort med de fire følelser frem på gulvet med bagsiden opad. Børnene skiftes til at vende et kort. I kan tale om følelsen på kortet og spørge om det er noget børnene kender til. Du kan spørge børnene om de kan se glade ud eller kede af det ud. I kan også snakke om i hvilke situationer man fx kan blive ked af det, fx når nogen driller, man savner sin mor og far eller når nogen tager det legetøj, som man var i gang med at lege med

DU SKAL BRUGE

Kuffert med små målordskort

Sangtekst:

"Glad, glad, glad, Anna hun er glad
Glad i dag og glad i morgen
Glad igen i overmorgen
Glad, glad, glad, Anna hun er glad"

MÅLORD

Glad
Ked af det
Vred
Bange

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Sanglege er en god aktivitet til at inddrage de yngre børn. De yngre børn (såvel som de større børn) vil være meget optaget af, hvad der er i kufferten og deres nysgerrighed vil styrke interessen for aktiviteten

TEMA: VEJRET

BILLEDLOTTERI

DU SKAL BRUGE

Plader og brikker (små målordskort) til billedlotteri fra materialekassen

MÅLORD

Forskellige ugers målord for sprog inden for temaet

INDDRAG DE YNGRE BØRN

For at inddrage de yngre børn i billedlotteri kan du gøre brug af strategierne fra "Vi lærer nye ord". Det handler særligt om at være eksplicit, dvs. at gøre læringen tydelig vha. disse strategier, fx: "Hvem har en sky på pladen? Alfred, se, du har en sky på pladen (peg evt. på pladen). Hvor er skyen Alfred?"

Du kan til de yngre børn evt. udvælge specifikke billeder (evt. billeder som har en lyd), og lave en variation af billedlotteriet ved at snakke om billederne og så bagefter i fællesskab finde billedet på pladen

Billedlotteri er et letforståeligt og lettilgængeligt spil, som kan bruges i mange forskellige sammenhænge samt med forskellige fokusområder. Et spil som billedlotteri kan være med til at understøtte ihærdighed, da børnene for at kunne færdiggøre spillet må kontrollere impulser og udsætte egne behov til senere.

AKTIVITETEN

Sid rundt om et bord. Introducér aktiviteten. Du kan sige: "I dag skal vi tale om forskellige ord og spille billedlotteri."

Den voksne er "opråber". Børnene får hver sin plade. Du kan lade børnene vælge en plade selv eller tildele dem en. Som opråber trækker du et kort, fortæller hvad billedet forestiller og viser det til børnene. Det barn som har det valgte billede siger "Her" og modtager kortet fra dig. Snak om hvad billedet forestiller. Du kan fx sige: "Drengen på billedet er helt våd. Han leger i vandet ligesom I gør om sommeren." Kortet lægges med bagsiden opad på spillepladen, hvor det hører til. Når man har fået sin plade fuld, så råber man "Banko". Fortsæt til alle har fået "Banko". Du kan undervejs opmuntre børnene til at færdiggøre spillet. Hvis børnene har lyst kan spilles gentages, hvor der byttes plader børnene imellem.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Du kan bruge strategierne fra plakaten "Ihærdighed - puslespil" og opmuntre og understøtte børnene undervejs i aktiviteten. Du kan fx opmuntre børnene til at fortsætte ved at tydeliggøre hvor mange brikker der mangler før alle er i mål
2. Brug strategierne fra "Vi lærer nye ord" ved fx at relatere billedet/kortet til noget børnene allerede kender, ved at gentage målordet flere gange, ved at få børnene til at vise kendskab mv.

BEVÆGELSESLÉG

DU SKAL BRUGE

Evt. billeder af dyr og baggrundsmusik (sange om dyr)

Målordskort

MÅLORD

Lille
Stor
Kort
Lang

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Børn har en fantastisk evne til at efterligne andres bevægelser. Det er bl.a. den måde de lærer at bevæge sig på og deres krop at kende. Derfor er denne aktivitet også god for de yngre børn, da de kan efterligne den voksne og de større børns bevægelser. I kan tale om dyrelde og hvad de forskellige dyr siger

Musik, leg og bevægelse har stor betydning for barnets sproglige og motoriske udvikling. Det stimulerer barnet at høre musik, at lege og at bruge kroppen.

Et eksempel på en bevægelsesleg kan være imitation af dyr, hvor børnene er med til med deres krop fx at vise en høj giraf, en lille mus, en stor elefant osv. Legen kan leges af alle aldersgrupper, men bevægelserne skal selvfølgelig være sådan, at alle kan være med.

AKTIVITETEN

Sid først i en rundkreds på gulvet. Introducér aktiviteten. Du kan sige: **"Vi skal lege en leg, hvor vi skal vise forskellige størrelser med vores krop. Vi skal prøve at være helt lille-bitte som en mus, og kæmpe store som en elefant."** Leg gerne med sproget og lav om på din stemme når du kommer med disse eksempler.

Stil jer op i en rundkreds, men med god plads imellem jer. Sæt evt. gerne noget baggrundsmusik på - evt. en sang om dyr. Sig til børnene: **"Nu skal vi gå rundt efter hinanden i rundkredsen som et dyr. Først skal vi være lige så store som en elefant med en lang snabel. Kan I vise mig, at I kan være lige så store som en elefant?"** Den voksne viser selv, hvordan man kan se ud som en stor elefant (lav en snabel med armene). I går nu rundt i en cirkel imens I går som en elefant (trampler), svinger med snablen (armen) og siger som en elefant (truuut! truuut!) Herefter fortsætter legen med et nyt dyr, fx: **"Nu skal vi prøve at være korte som en skildpadde med korte arme, korte ben og en kort hals, der gemmer sig inde i skjoldet"**. Gå ned i knæ og træk armene og hals indad mod kroppen. Sig til børnene: **"Kan I prøve at trække jer sammen ligesom jeg gør, så I blevet helt korte?"**

Legen fortsætter indtil I har været alle målordene igennem. I kan også gentage målordene, men ved at vise nye dyr.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Når du præsenterer aktiviteten og fortæller, at I skal vise små (lille), store, korte og lange dyr kan du vise målordskortene samtidig med at du viser et billede af et dyr. Fx kan du når du fortæller om ordet 'lang' vise et billede af en giraf. På den måde forklarer du et nyt ord ved at relatere til noget børnene allerede kender.

FORTÆLLEBOLD

DU SKAL BRUGE

En kuffert med De tre Bukke Bruse

Lille bold

Store målordskort

MÅLORD

Lille
Stor

De fleste elsker en god fortælling, og børn især. Når den voksne fortæller, lytter børn ikke bare passivt på en historie. Hvis historien på en eller anden måde er interessant eller meningsfuld for barnet, griber den barnet sanssemæssigt, kropsligt, emotionelt og mentalt. En stærk og rammende historie for barnet fortsætter gerne når fortællingen er slut og bliver til bevægelser, imitationer, lege, genfortællinger mv. Barnet kan fx selv blive en af historiens hovedpersoner, handlinger kan fordrejes og transformeres, så den passer til barnets umiddelbare behov og interesser.

AKTIVITETEN

Sæt jeg i en rundkreds eller rundt om et bord og præsenter dagens aktivitet. Du kan sige: **"I dag skal jeg fortælle jer en historie, og bagefter skal vi lege fortællebold og snakke om nogle ord i historien og om hvad der skete i historien."**

Læs eller fortæl historien om De tre Bukke Bruse: **"Nu skal I høre en historie om De tre Bukke bruse. Den starter sådan: "Der var engang tre Bukke Bruse..."**

Efter fortællingen kan I snakke om historien. Lad et barn tage bolden op af kufferten. Du kan sige: **"Er der mere i kufferten? En BOLD! Nu skal vi lege fortællebold."** Forklar at børnene skal gribe bolden, og så må de svare på spørgsmål. Stil et spørgsmål og kast/tril bolden til et barn, som besvarer spørgsmålet, fx: **"Lotte, kan du gribe/fange bolden. Kan du fortælle hvem der var med i historien?"** Barnet kaster eller triller bagefter bolden tilbage til dig. Stil et nyt spørgsmål, fx **"Hvem boede under broen?"**, og kast bolden til et andet barn, som besvarer spørgsmålet. Du kan evt. stille uddybende spørgsmål. Husk også at brug målordene lille og stor i dine spørgsmål. Hvis børnene har brug for at bevæge sig lidt, kan du indføre at man skal hoppe eller lign. mellem hver gang bolden kastes/trilles.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Du/I kan bruge de store målordskort i forbindelse med aktiviteten, hvor du/I herudfra kan beskrive målordene når I leger fortællebold

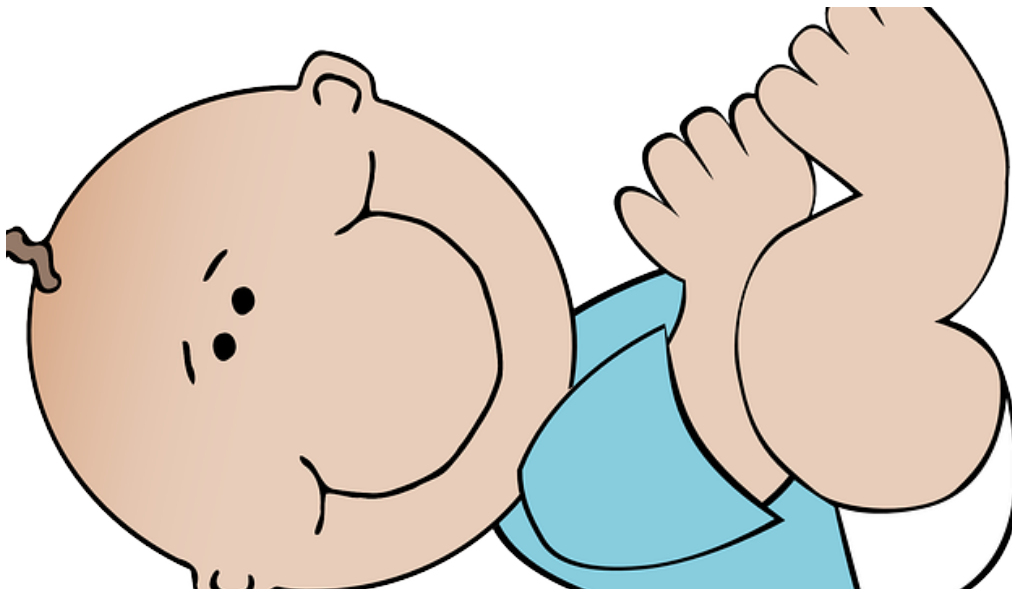
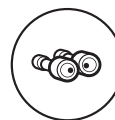
INDDRAG DE YNGRE BØRN

De fleste børn – og især de yngre børn – vil på et tidspunkt komme med ideer til historien, og du kan som fortæller tage børnenes ideer med i din fortælling for på den måde at inddrage børnene noget mere i aktiviteten.

I stedet for at kaste bolden når du stiller et spørgsmål, så kan du indføre, at man skal trille bolden i stedet, så de yngre børn bedre kan deltage i aktiviteten fortællebold. Du kan gøre brug af læringsstrategien "Give svaret" når der stilles spørgsmål til de yngre børn, fx: "Trolde bor under broen. Hvem bor under broen?"

SNAK PÅ PUSLEBORDET

DU SKAL BRUGE

Puslebord

Små målordskort

MÅLORD

Striber
Prikker
Tern

Snak på puslebordet er en dialogaktivitet. I daglige rutiner som spisning eller bleskift kan børnene støttes i at sætte ord og begreber på, hvad der foregår, samtidig med at der skabes en god stemning. Når de voksne er lyttende og fører meningsfulde samtaler med børnene, lærer børnene dialogformen, og de lærer at forstå og have kontakt med omverdenen.

AKTIVITETEN

Ved bleskift kan I arbejde med en fokussituation, hvor I kan inddrage målord og evt. billeder. Mens et barn får skiftet sin ble kan man fx tælle tæer og fingre og pege på målordsbilleder. Disse kan fx hænge på væggen ved siden af puslebordet. Når barnet får tøj på kan I snakke om de forskellige mønstre, der er på barnets tøj. Her kan I igen have forskellige målordskort klistet på væggen eller de kan ligge i en stak klar til brug under fokussituationen. Du kan fx sige: "Se her, du har striber på din trøje i dag. Du har også striber på dine strømper. Det er ligesom zebraen - den har også striber." Du kan også sige: "Prøv at se det her kort. Kan du se, hvad det er? Ja, det er prikker. Ved du hvad der mere har prikker?" Du kan evt. synge "Se min kjole" mens barnet ligger på puslebordet og synge om de forskellige mønstre som barnet har på sit tøj og pege på det imens. På den måde inddrager du barnet i fokussituationen.

Når du synes der ikke er mere at snakke om i forhold til det valgte kort, så kan du vælge et nyt.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Strategierne fra "Den gode samtale" kan med fordel benyttes i denne aktivitet, da de er med til at understøtte udviklingen af barnets sproglige kompetencer

INDDRAG DE YNGRE BØRN

I kan inddrage de yngre børn ved at bruge gør-det-nemmere strategierne fra "Læringsstigen". Når du spørger ind til målordskortene kan du fx give barnet svaret eller give svarmuligheder til hvad kortet forestiller. Hvis barnet ikke har meget sprog kan du også blot fortælle om kortet, så barnet hører ordene blive brugt. Inddrag barnets egen hverdag i den snak I har

TEGNING

DU SKAL BRUGE

Papir
Tuscher
Blyanter
Vandfarve
Pensler
Uklip fra blade og aviser
Lim
Store målordkort

MÅLORD

Regnbue
Sky
Lyne
Skinne

At tegne er en kreativ aktivitet. Børnene bruger deres fantasi og forestillingsevne til at overføre noget fra virkeligheden til papir og får på den måde afprøvet deres evne til at gengive virkeligheden. Samtidig bliver børnene mere bevidste om det emne tegningen forestiller.

AKTIVITETEN

Sæt dig sammen med en lille gruppe af børn ved et bord. Fortæl dem at I skal lave tegninger af vejret. I kan bruge den type tegneredskaber I helst vil. Giv hvert barn et stykke papir eller karton og fortæl dem om forskellige vejrtyper og vejrfænomener. Vis her børnene de store målordkort når du fortæller. Lad børnene tegne de forskellige typer vejr. De kan enten alle tegne det samme eller vejrtyperne kan fordeles blandt børnene, så man efterfølgende kan tale om, hvad de hver især har tegnet. Spørg undervejs ind til hvad børnene tegner og giv selv eksempler på, hvordan vejrfænomenerne kan se ud. Du kan fx sige: **"Nu tegner jeg en sky. Prøv at se, den er helt grå fordi det regner. Hvordan ville I tegne en sky?"**

Du kan også tale med børnene om, hvad der sker under de forskellige vejrfænomener. På den måde er det lettere at bruge alle målord. Du kan fx spørge børnene: **"Ved I hvad der sker når det regner? Ja det er rigtigt, så bliver man våd."** Du kan udvide dialogen om vejret ved at have nogle udklip klar på forhånd af fx dråber, gummistøvler, sandaler mv., som I kan klistre på børnenes tegninger. På den måde kan I snakke mere om, hvad der sker i hvilket vejr, og hvilket tøj man skal have på når det fx regner eller solen skinner.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Understøt børnene i at lære målordene ved at anvende strategierne fra "Den gode samtale" og "Vi lærer nye ord". Fx kan du hjælpe børnene med at sætte ord på, relatere til noget børnene kender, forklar ord børnene ikke kender i forvejen, gentage vejrfænomenerne, få børnene til at vise kendskab osv.

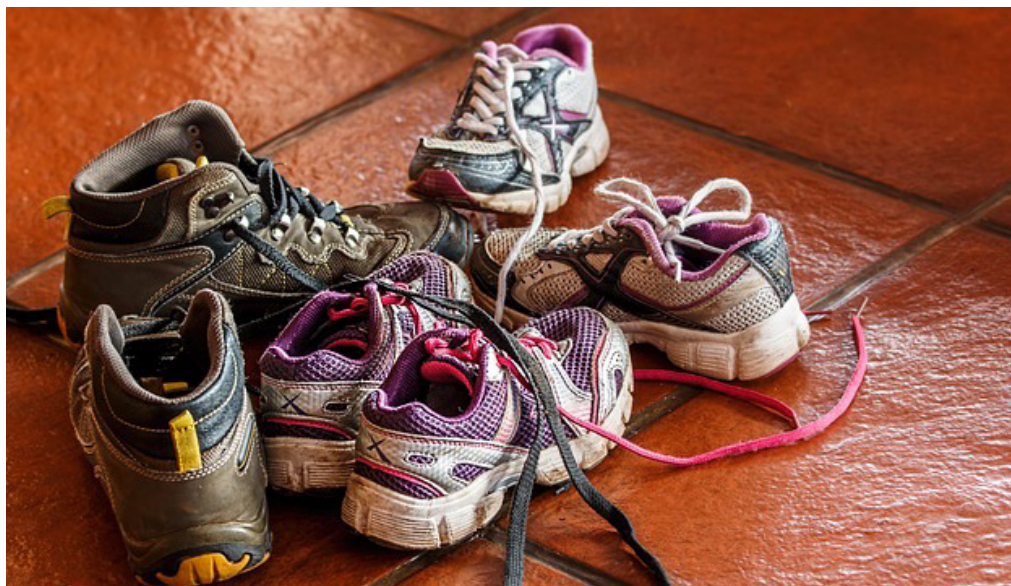
INDDRAG DE YNGRE BØRN

Hvis børnene ikke er så gamle kan du vælge at fokusere på en enkelt vejrtype ad gangen. På den måde bliver aktiviteten mere overskuelig.

Inddrag de yngre børn i aktiviteten ved at tegne et omrids af fx en sky eller en sol for dem og lad dem så farvelægge tegningen, som de vil. På den måde får de også lov til at være kreative og lære om vejret, men ud fra deres præmisser

SNAK I GARDEROBEN

DU SKAL BRUGE

Evt. målordskort

MÅLORD

Ude
Inde

INDDRAG DE YNGRE BØRN

I kan inddrage de yngre børn ved at bruge gør-det-nemmere strategierne fra "Læringsstigen". Du kan i samtalen med de yngre børn fx give barnet svaret eller give svarmuligheder til hvad kortet forestiller. Hvis barnet ikke har meget sprog kan du også blot fortælle om målotfry, så barnet hører ordene blive brugt. Inddrag barnets egen hverdag i den snak I har

Snak i garderoben er en dialogaktivitet. I daglige rutiner som spisning, bleskift eller påklædning kan børnene støttes i at sætte ord og begreber på, hvad der foregår, samtidig med at der skabes en god stemning. Når de voksne er lyttende og fører meningsfulde samtaler med børnene, lærer børnene dialogformen, og de lærer at forstå og have kontakt med omverdenen.

AKTIVITETEN

Ved påklædning i garderoben kan du/I arbejde med en fokussituation, hvor du/I kan inddrage målord og evt. billeder. Mens et barn fx er ved at få sko eller jakke på, kan man fx tælle tæer og fingre og pege på målordsbilleder. Disse kan fx hænge på væggen eller døren ind til garderoben. Når barnet tager sko på kan I tælle og når barnet får overtøj på kan I snakke om de forskellige mønstre eller farver, der er på barnets tøj. Du kan fx sige: **"Se her, din jakke er gul. Den er gul ligesom solen."** Du kan sammen med barnet også snakke om det overtøj han/hun får på, om det er sko eller gummistøvler barnet skal have på osv. Her kan I snakke om, hvorfor det er sådan. Du kan fx sige: **"Hvorfor skal du have gummistøvler og regntøj på i dag?"** Her kan du gøre brug af strategierne fra "Læringsstigen". Du kan fx også sige: **"Når man er ude at lege, så skal man have sko på. Skal du have sko eller hjemmesko på når du skal ud at lege?"**

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Understøt børnene i at lære målordene ved at anvende strategierne fra "Den gode samtale" og "Vi lærer nye ord". Fx kan du hjælpe børnene med at sætte ord på, relatere til noget børnene kender, forklare ord børnene ikke kender i forvejen, gentage vejrfænomenerne osv.
2. Du kan udvide dialogen om vejret ved fx at have hængt målordskort eller andre udklip op af fx dråber, gummistøvler, sandaler mv. i garderoben. På den måde kan I snakke mere om, hvad der sker i hvilket vejr, og hvilket tøj man skal have på når det fx regner eller solen skinner.

TEMA: DYR OG NATUREN

TAG PÅ TUR

DU SKAL BRUGE

Træer i en skov eller et naturområde

Målordskort

MÅLORD

Tyk
Tynd
Høj
Lav

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Ved at tage de yngre børn med i klapvogne mv. kan de sagtens deltage i aktiviteten. Fx kan du støtte de yngre børn i at kravle/gå hen til træerne, så de yngre børn også får mulighed for at bruge følesansen ved at røre ved træerne, blade osv. Ligesom det er vigtigt at samtale med de større børn, så skal du også bare fortsætte med at fortælle til de små børn - også selvom det kan føles som enetale

På ture til skov, strand eller andre steder kan børn og voksne snakke om, hvad de ser og oplever. Eksempelvis kan man tage i skoven og se på forskellige træer med fokus på at understøtte børnenes tilegnelse af målordene.

AKTIVITETEN

Fortæl børnene at I skal ud at se på træer og gå en tur i nærheden af vuggestuen/dagplejen - enten med en lille eller stor gruppe. Når I kommer til skoven eller naturområdet, så kan du/I gå en tur med børnene og vise dem træer m.v. med forskellig størrelse, højde og tykkelse. Undervejs kan børnene fx mærke og føle på træerne ved eksempelvis at prøve at nå rundt om dem, nå de nederste grene mv. Du kan fx sige: "Prøv at se det her træ. Det er meget tykt. Det er så tykt, at jeg næsten ikke kan nå rundt om det. Kan I det?" Du kan i samtalen med børnene gøre brug af gør-det-nemmere strategierne fra læringsstigen. Fx kan du sige: "Er det her træ tykt eller tyndt?", "Skal vi hjælpes ad med at finde et lavt træ?" osv. Derefter kan du bede børnene om at finde træer med forskellige størrelser, som de kan løbe hen til. Du kan fx sige: "Her er et højt træ. Kan I finde et andet højt træ?"

Aktiviteten kan gennemføres med både en lille eller stor gruppe af børn. I kan evt. dele jer i flere mindre grupper, så alle kommer på tur.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. I kan bruge de store målordskort med størrelser i forbindelse med at I ser på forskellige træer. På den måde kan børnene se hvordan tyk, tynd, høj og lav kan se ud på forskellige måder
2. Som udgangspunkt er aktiviteten vokseninitieret, men turen i skoven kan også danne grundlag for en udforskningsaktivitet når I først er fremme. Du kan her lade børnene udforske området på egen hånd og gribe situationen til at snakke om målordene (nem mest med en mindre gruppe af børn)

VENDESPIL

Vendespil er et letforståeligt og lettilgængeligt spil som kan bruges i mange forskellige sammenhænge samt med forskellige fokusområder. At spille spil styrker også barnets evne til vedholdenhed, barnets evne til at holde opmærksomheden, udholde ventetid, koncentrere sig og hæmme impulser.

AKTIVITETEN

Sid i rundkreds på gulvet. Introducér aktiviteten. Du kan sige: **"I dag skal vi spille vendespil med ord."** Start først med at snakke om, hvad der er på billederne. På den måde lærer børnene også nye ord.

Lad et af børnene tage billederne op ad kufferten. Fordel brikkerne på gulvet. Børnene skiftes til at vende to vendespilsbrikker ad gangen (kun ét forsøg pr. barn ad gangen). Det gælder om at finde par. Et par består af to ens billeder. Tal med børnene om billederne I finder undervejs. Når der findes et par må barnet beholde "stikket" og alle klapper. I fællesskab kan I sige: **"Det var flot. Nu går det godt."** Når der ikke findes et par, så kan du sige: **"De passer ikke, dem må du la' ligge."** Du kan opmuntre børnene til at færdiggøre spillet. Hvis børnene har lyst kan spillet gentages.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Du kan anvende strategierne fra plakaten "Ihærdighed - boldspil" til at opmuntre og understøtte børnene i processen. Fx kan du være med til at styrke børnenes hukommelse ved at sætte ord på reglerne, fx at man kun har ét forsøg pr. barn ad gangen, at man har et stik, hvis man finder to ens billeder osv.
2. Du kan understøtte børnene i at vente på at det bliver deres tur til at vende et billede ved at snakke om "at vente" og at det godt kan være svært

DU SKAL BRUGE

En kuffert med to sæt med billeder (vendespilsbrikker), fx de små målordkort

MÅLORD

Ugens målord for sprog (evt. kan du inddrage målord fra flere uger for at udbrede spillet)

INDDRAG DE YNGRE BØRN

For at inddrage de yngre børn kan I spille vendespil med åbne kort. Denne spilleform giver barnet mulighed for at øve sig i spillets regler med lidt mindre pres på hukommelsen. Når de er klar til flere udfordringer vendes alle brikkerne om, så de har bunden i vejret, og I spiller igen på den traditionelle måde.

Du kan til de yngre børn evt. også udvælge specifikke billeder (evt. billeder, som har en lyd), såsom fx en hund, en kat, en brandbil osv. og lave en variation af vendespillet ved i højere grad at snakke om billederne og hvad motivet siger

BAGNING

At bage med børn er sjovt og spændende. Både børn og voksne lærer meget af at bage sammen. Gennem en sådan aktivitet bliver det også muligt at lære børnene lidt om føle-, smags- og lugtesansen. I denne aktivitet, hvor der bages småkager, er der særligt fokus på småkagernes form. Dette øver børnene i at kunne genkende og bruge ord for former.

AKTIVITETEN

Lav en småkagedej i god tid inden aktiviteten skal laves, da den typisk skal hvile længe på køl. Saml en lille gruppe børn ved et bord, og fortæl at I skal bage småkager og snakke om former.

Giv hvert barn en klump dej, der er rullet fladt ud på et stykke bagepapir, så de nemt kan stikke figurer ud. Vis børnene formene og fortæl om de forskellige former. Du kan fx sige: **"Denne her form er en trekant. Taget på et hus kan også være trekantet. Er der nogle, som vil lave nogle trekantede småkager?"** Det samme kan du fx gøre med målordet hjerte - ligesom du også kan tale om andre former. Undervejs kan I tale om hvilke andre ting, der har samme form som jeres småkager. Du kan fx sige: **"Prøv at se den her form, ved I hvad det er? Det er en cirkel. En cirkel er rund - ligesom solen er rund. Kender I andre ting, der er runde?"**

Når alle småkagerne er stukket ud, kan de bages. Herefter kan børnene igen samles ved et bord. I kan nu tælle antallet af småkager, fx tælle hvor mange stjerner der er, hvor mange hjerter osv. Hvis nogle af småkagerne er smeltet ud eller sammen, kan I også tale om de nye former, der er opstået. Du kan fx sige: **"Se lige den her småkage. Det var en stjerne før, men det er det ikke længere. Kan I se hvad det er nu? Den er blevet helt krum."**

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. I kan bruge målordskortene med former til at sammenligne jeres småkager, så børnene for mulighed for at genkende formerne på andre materialer
2. Samtalen omkring formerne kan understøttes af strategierne fra "Den gode samtale", da det træner børnenes sproglige kompetencer. Her kan du fx forsøge at relatere formerne til noget børnene allerede kender, som har samme form

DU SKAL BRUGE

Småkagedej (lavet på forhånd)

Former til at udstikke småkagerne i

Bagepapir

Målordskort

MÅLORD

Trekant

Hjerte

Krum

Oval

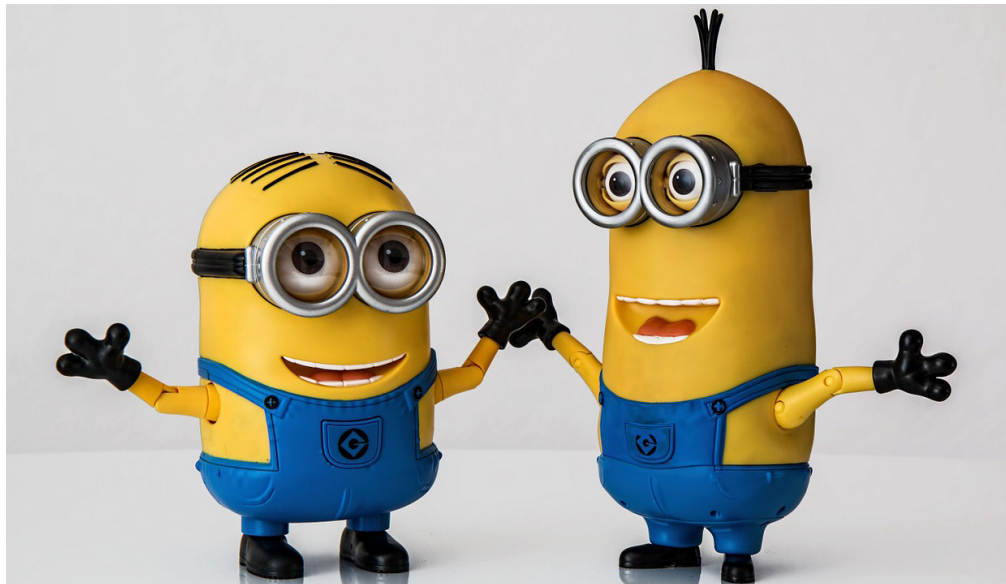
INDDRAG DE YNGRE BØRN

De yngre børn kan sagtens deltage i aktiviteten og få tildelt et stykke småkagedej. Hvis de har svært ved at trykke formerne ud, så kan du løbende hjælpe dem med dette.

Du kan inddrage de yngre børn noget mere i samtalen vha. "Gør-det-nemmere"-strategierne fra Læringsstigen ved at begrænse svarmulighederne eller give svaret. Du kan fx sige: "Se her, der er hjertet. Hvor er hjertet?"

STOPDANS

Stopdans handler om, at når musikken starter, så skal alle børn danse enkeltvis indtil musikken pludselig stoppes. Afbrydelserne i musikken skal ikke komme alt for hurtigt efter hinanden, men komme som en overraskelse hver gang.

Formålet med stopdans er bl.a. at lære børn rum- og retningssans, da de skal orientere sig i rummet samtidig med, at de selv og alle andre er i bevægelse. Derudover lærer børnene udholdenhed, opmærksomhed og i dette tilfælde også kendskab til former.

AKTIVITETEN

Sæt jer på gulvet i en rundkreds. Den voksne introducerer aktiviteten. Du kan sige: **"I dag skal vi tale om former. Vi skal lege stopdans. I skal alle én ad gangen vælge en form."** Vis børnene de forskellige laminerede former, og spørg dem om de ved hvad formen hedder. Efterfølgende lægger du formerne i en pose/taske, så børnene én ad gangen kan trække en form fra posen. Herefter beder du/I børnene om at rejse sig op.

Børnene skal (forsøge at) huske den valgte figur. Bagefter fordeler du/I figurerne på gulvet. Børnene skal danse rundt til musik. Du kan sige: **"Nu skal vi til at danse! Når musikken stopper, så skal I finde den form, som I har valgt, og stille jer på den"** (det handler i denne leg ikke om at skynde sig, og børnene må gerne hjælpe hinanden).

Sæt musikken i gang og opmuntre børnene til at danse og bevæge sig rundt på gulvet. Stop pludselig musikken og bed børnene om, at finde deres form. Gentag evt. legen et par gange, hvor formen ligger på det samme sted, og hvis børnene er klar til flere udfordringer, så kan du placere formerne anderledes.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Når børnene vælger formerne, så kan du bruge de store målordskort til at vise og forklare formen herudfra, så du gentager målordene for børnene
2. Brug plakaten "Ihærdighed - sociale sammenhænge" og anvend strategier til at opmuntre og understøtte børnene i denne proces

DU SKAL BRUGE

En pose med laminerede papirstykker klippet i forskellige former (oval, krum, rund, rektangel osv.)
- antallet skal passe til antallet af børn, der deltager i aktiviteten

Musik man kan danse til

MÅLORD

Oval
Krum
Rund
Rektangel
Evt. flere former

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Aktiviteten kan differentieres. Hvis gruppen både består af små og store børn, så kan du lade de små børns former være det samme sted hele tiden og kun skifte placering på formerne for de store børn. Du kan dog også helt undlade at bruge formerne.

I stedet for at børnene hver især vælger en form kan du også i stedet, når musikken stopper, sige en form, som børnene skal finde og placere sig på. Her kan de yngre børn se hvad de større børn gør og efterligne og følge efter dem.

TEMA: DYR OG NATUREN

DIALOGISK LÆSNING

DU SKAL BRUGE

Børnebog, fx "Willi på bondegården"

MÅLORD

Striber
Pletter
Bølger
Takker

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Dialogisk læsning er en sjov måde at lære børn sprog. De lærer nye ord, får bedre sprogforståelse og får trænet deres hukommelse. Derfor er denne aktivitet også rigtig god til de yngre børn. Den voksne skal blot være opmærksom på, at få inddraget de yngre børn uden så meget sprog i fortællingens univers. Dette kan fx gøres ved at få børnene til at pege i bogen, sige dyreløde mv.

I stedet for en traditionel oplæsning, hvor børnene kun lytter, så handler den dialogiske læsning om, at den voksne læser på en måde, der skaber mere sprogligt samspil med børnene. Ved at den voksne stiller spørgsmål og engagerer børnene under læsningen bliver de udfordret, hvilket resulterer i at børnene udvikler flere sproglige færdigheder.

AKTIVITETEN

Før læsningen kan det være en fordel at du har læst bogen på forhånd, så du danner dig et billede af hvad du vil tale om og spørge ind til i historien når du læser den sammen med børnene.

Sæt dig sammen med børnene på gulvet - evt. på nogle puder, madrasser eller lign. Gør læsningen til noget trygt og særligt. Præsenter bogen for børnene. Du kan sige: **"I dag skal vi læse en bog. Vi skal læse "Willi på bondegården". Willi skal på besøg på en bondegård sammen med børnehaven. De skal se en masse ting."** Du kan starte med at stille spørgsmål til børnene om bogens udseende og hvad der er på forsiden. Du kan evt. lade børnene sidde med en lille genstand, som har særlig betydning i historien.

Under læsningen er det vigtigt, at du er åben for spørgsmål undervejs. Følg børnenes nysgerrighed, vær nærværende, spørg ind til hvad børnene ser og lyt til deres svar. Fx kan du sige: **"Hvad kan I se på denne her side? Hvilke dyr kan I se?"** På denne måde inddrager du børnene som medfortællere.

Efter læsningen kan I tale om bogen, og du kan forsøge at relatere det I har læst om til noget børnene allerede kender i forvejen. Brug de nye ord, som bogen indeholder. Jo flere gange børnene hører ordene, jo større sandsynlighed er der for at børnene husker dem og selv vil anvende dem.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Ved genlæsning af bogen kan du være med til at styrke børnenes hukommelse. Her kan du fx stille følgende spørgsmål: "Kan I huske, hvad det er Willi får lov til at køre på?", "Hvad er det nu for et dyr Willi får med hjem i tasken?", "Hvad for nogle dyr er det Willi ser på bondegården?" osv.
2. Du kan undervejs i læsningen gøre brug af strategierne fra "Den gode samtale" og "Vi lærer nye ord"

PLANCHE

At lave plancher er en kreativ aktivitet. Børnene får lov til at udfolde sig kreativt ved at tegne, male og klippe-klistre. Dette er med til at udvikle deres fantasi. Planchen kan eksempelvis omhandle børnenes egne familier og dermed danne grundlag for videre samtale mellem voksen og barn, men også børnene imellem.

AKTIVITETEN

Sammen med en lille gruppe børn sætter du dig rundt om et bord med materialerne klar. Fortæl børnene at de skal lave et billede med deres familie. Hvert barn får udleveret et stort stykke papir eller karton, som er formet som et hus. Øverst skrives barnets efternavn, så der fx står "Familien Jensen". Du kan sige: **"Kan I se huset på jeres papir? I huset bor der en familie. Det er jeres familie. Det er dit hjem. Nu skal vi finde billederne af jeres familie, så vi kan lime billedet på planchen."** Familiemedlemmernes navne kan også skrives på planchen. I forbindelse hermed kan I tale om de forskellige familiemedlemmer og få børnene til at fortælle hvem det er. Du kan fx sige: **"Hvem er det? Er det din mor eller far?"** Undervejs kan I også tale om de ting børnene tegner, så de bliver inddraget i samtalen. I samtalen kan du forsøge at integrere målordene ved at tale om daglige rutiner i hjemmet fx at lave mad, at tale om de forskellige familiemedlemmers alder osv.

Der kan også laves plancher om andre emner såsom dyr fra temaet "Dyr og naturen" eller vejrfænomener fra temaet "Vejret".

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Når plancherne er færdige kan I laminere dem og hænge dem op i børnehøjde. Derved kan de efterfølgende være udgangspunkt for en udforskningszone, hvor børnene selv kan gå hen og udforske hinandens og egne plancher.
2. I kan bruge de små eller store målordskort i forbindelse med aktiviteten, og vise dem til børnene når I taler om de forskellige målord

DU SKAL BRUGE

Papir/karton

Billeder af barnets mor, far og søskende

Tuscher

Farveblyanter

Lim

MÅLORD

Hjem, by
Ung, gammel
Kramme
Lave mad

INDDRAG DE YNGRE BØRN

For bedre at inddrage de yngre børn kan du have lavet plancherne i forvejen, dvs. hvor billedet af barnets familie allerede er limet på planchen. Herefter kan du tale om personerne på billedet med de yngre børn. Du kan fx sige: "Kan du vise mig, hvor mor er på billedet?" "Det er ikke sikkert at de selv kan sætte ord på, men så fortæller du dem i stedet om billedet og er tydelig heromkring"

ROLLELEG - KØBMAND

DU SKAL BRUGE

Små kurve til indkøbsvarer

Legemad

Emballager og andre ting, som kan bruges som varer

MÅLORD

Formiddag
Eftermiddag
Før
Efter

INDDRAG DE YNGRE BØRN

For bedre at inddrage de yngre børn kan du i stedet for at give dem en lille kurv have gåvogne til dem, så varerne kan ligge heri.

Det er ikke sikkert at de yngre børn kan sætte ord på, hvad de ønsker at købe, men så fortæller du dem i stedet om de forskellige varer og er tydelig heromkring. Du kan fx gøre brug af strategien "Begrænse valg" fra Læringsstigen

I en rolleleg påtager barnet sig at udføre eller spille én eller flere roller. Man leger, at man er en bestemt person med en bestemt funktion. Rolleleg er i særlig grad forbundet med at være sammen med andre og deltage i legen sammen med andre. Den legende/de legende fortæller her en historie ved at lege historien.

AKTIVITETEN

Saml en gruppe af børn og sæt jer i en rundkreds på gulvet. Fortæl børnene at I skal lege at I er en familie, som skal ud at købe ind. Du kan sige: **"I dag skal vi lege, at vi skal ud at købe ind. Vi leger at vi køber ind om eftermiddagen efter at vi har været i vuggestue/dagpleje."** Mens børnene sidder i rundkredsen får de hver en kurv samt hjemmelavede pengesedler (evt. med tallene 1-5).

På et bord er der sat forskellige varer op, hvor der sidder en voksen bag, som leger købmænd. Bed børnene om at stille sig på en række. Børnene handler efter tur og betaler med deres penge. Når børnene handler kan I tale om de varer, som de køber. Fx kan du sige: **"Hvad er det du har købt Sofie? Er det et æble eller en banan?"** Du kan også sige: **"Vi skal købe mad ind til i morgen formiddag, så vi kan få formiddagsmad i vuggestuen, men hvad skal vi mon købe?"**

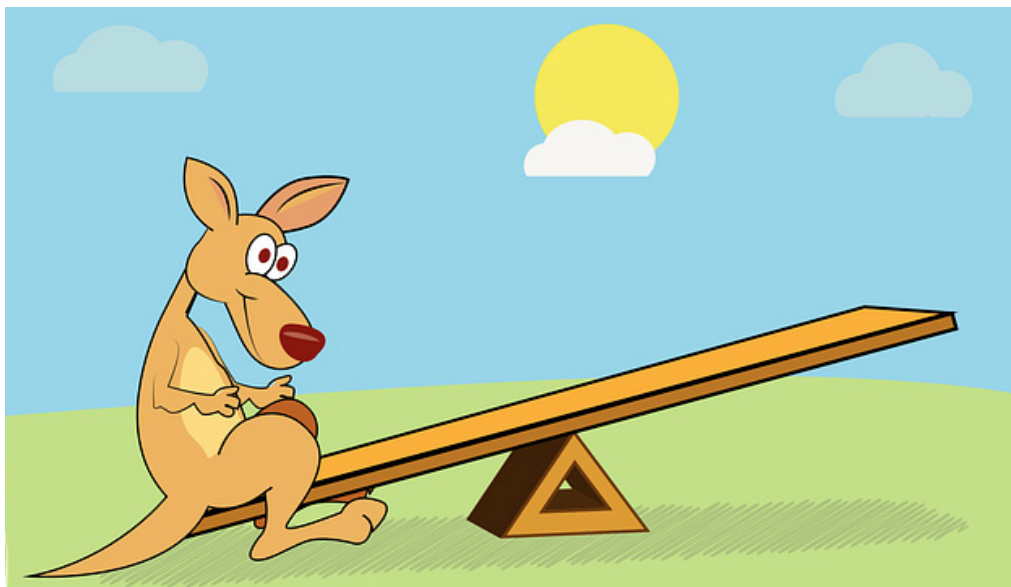
Når børnene køber de forskellige varer kan du også vælge at have fokus på de mindste talord. Du kan fx sige: **"De to stykker frugt som du har købt koster 3 kroner. Skal vi hjælpes ad med at tælle dine penge? 1, 2, 3. Mange tak"**

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Gennem rollelegen kan du/I understøtte børnenes hukommelse ved at tydeliggøre og minde børn om daglige rutiner, regler m.m. i familien i forhold til daglige gøremål. I kan snakke om hvem der handler ind, om børnene er med ude at handle ind osv.
2. Som udgangspunkt er aktiviteten vokseninitieret, men rollelegen kan også danne grundlag for en udforskningsaktivitet når først materialerne er stillet frem. Du kan her lade børnene lege legen på egen hånd og gribe situationen til at snakke om målordene

FORHINDRINGSBANE

En forhindringsbane er en bane med forskellige elementer, som børnene skal forbi på en bestemt måde. Det motoriske element ved en forhindringsbane understøtter børnenes opfattelse af rum og retning, da bevægelse og leg hjælper barnet med at udforske sig selv og sine omgivelser.

AKTIVITETEN

Byg en forhindringsbane, hvor børnene både kommer over, under, på og i noget. Det kan fx være over en bænk, under et bord, på et tæppe og ind i en hulahopring osv. Banen kan både bygges inde og ude. Saml en stor gruppe børn og fortæl dem, at I skal prøve forhindringsbanen. Vis dem først banen og snak om de forskellige forhindringer undervejs, så de hører målordene og ved hvordan, de kommer gennem banen. Du kan fx sige: **"Hvad tror I at man skal her? Man skal over bænken."**

Bed børnene om at stille sig på en række. Lad så børnene én ad gangen prøve at komme igennem banen. Undervejs kan du spørge børnene, hvor de er og snakke om hvordan de kommer igennem banen. Du kan fx sige: **"Hvor er du henne Frida? Er du i en hulahopring."**

Alt efter børnenes alder kan forhindringsbanen gøres sværere eller lettere og flere rumlige begreber fra målordene kan inddrages. Undervejs er det vigtigt at gøre brug af de forskellige strategier fra fx "Den gode samtale" og "Vi lærer nye ord", så aktiviteten også søger at understøtte børnenes sprogtilegnelse og ikke kun bevægelse.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Du/I kan være med til at understøtte børnenes ihærdighed ved at sende børnene ind på forhindringsbanen én ad gangen, så de lærer at vente på tur. På den måde er der heller ingen massen og skubben
2. Understøt børnenes tilegnelse af målordene ved først at vise dem målordskortene med de rummelige begreber. På den måde kan du/I forsøge at gøre sammenhængen mellem målordene og forhindringsbanen mere tydelig i forhold til måderne, hvorpå de skal komme igennem banen

DU SKAL BRUGE

Ting til en forhindringsbane, hvor målordene kan integreres

MÅLORD

På
I
Over
Under

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Inddrag de yngre børn ved at lave en bane, som også passer til deres alder, så de også har mulighed for at bevæge sig gennem forhindringer. Hvis nogle af forhindringerne kræver hjælp, så kan du støtte de yngre børn undervejs ved fx at holde dem i hånden, løfte dem mv.

SANGLEG

Musik, herunder sanglege, kan være rigtig gode at bruge både til helt små børn, men også de lidt større, da man gennem sanglege kan lære børnene forskellige ting. Sange giver et vigtigt incitament i form af sproglig udvikling. Selvom børnene ikke nødvendigvis forstår ordene, så vil de være opmærksomme på lyde, handlinger og ansigtsudtryk.

Musik kan være med til at løse følelsesmæssige, kreative, sproglige og sociale behov hos børn, og de kan anvendes til at støtte bevægelsesaktivitet. Sange med et gentaget tema hjælper ligeledes børn med at lære nye ord på en fornøjelig måde. Derudover tilskynder de også deltagelse og vente-på-tur.

AKTIVITETEN

Find kufferten med forskellige figurer eller kort, som symboliserer forskellige sange. Sæt dig i en cirkel på gulvet eller rundt om et bord med en lille gruppe af børn sådan at alle børn kan se dig og kufferten. Start med sammen med børnene, at tælle hvor mange børn der er. Du kan fx sige: "Skal vi hjælpes ad med at tælle, hvor mange I er? 1, 2, 3..."

Når I har talt antallet af børn præsenterer den voksne aktiviteten. Du kan fx sige: "Her i kufferten er der forskellige figurer. I skal vælge én figur i kufferten, og så skal vi synge en sang bagefter." Den voksne styrer kufferten, så den går på tur mellem børnene. Børnene vælger selv en figur i kufferten og sangen synges. Dette er med til at gøre legen sjovere og indbyder til deltagelse. Imens sangen synges sidder barnet med figuren i hånden. Bagefter kan I snakke om figuren og hvad den symboliserer/repræsenterer.

Hvis fx en indianer vælges i kufferten, så synger I indianersangen: "1 indi, 2 indi, 3 indianer, 4 indi, 5 indi, 6 indianer, 7 indi, 8 indi, 9 indianer, 10 indianerbørn..." (tæl på fingre). Når I synger versene, så lav dertilhørende kropsbevægelser fx når der synges at de svømmede.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. I kan bruge de små eller store målordskort i forbindelse med aktiviteten, hvor I kan tale om talordene og samtidig vise kortene når I tæller

DU SKAL BRUGE

En kuffert

Forskellige dyr eller kort, som repræsenterer sange med fokus på talord fx en LEGO-elefant – "Én elefant kom marcherende..." eller en indianer – "Én indi, to indi, tre indianer..."

MÅLORD

De mindste talord:
1, 2, 3, 4, 5

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Sanglege er en god aktivitet til at inddrage de yngre børn. De yngre børn (såvel som de større børn) vil være meget optaget af, hvad der er i kufferten og deres nysgerrighed vil styrke interessen for aktiviteten

LEGOKLODSE

Legoklodserne øger børnenes opmærksomhed fordi de kender dem fra deres hverdag. Derfor er klodserne gode i forbindelse med at forklare nye ord for børnene.

LEGO er et unikt stykke legetøj, som støtter børns finmotoriske udvikling og evner til at tænke kreativt. Legen med klodserne indbyder ligeledes til leg på tværs af alder, og udfordrer børnenes evner til at være sammen med andre børn, som ikke nødvendigvis har samme alder.

AKTIVITETEN

Sæt jer i en rundkreds på gulvet, og præsenter dagens aktivitet. Du kan sige: **"I dag skal vi bygge med legoklodser. Vi skal tælle og snakke om ord."**

Giv hvert barn en lille legoplade. Find terningen og legoklodserne frem. Børnene skal skiftes til at slå med terningen. Du kan sige: **"Anton, vil du starte med at slå med terningen? Du slog 3. Hvad slog du?"** Det antal barnet slår skal findes i klodser. Du kan sige: **"Du skal nu tage tre klodser fra kassen og sætte dem oven på hinanden, så du bygger et tårn. Skal vi hjælpes ad med at finde tre klodser? Vi kan tælle sammen: 1, 2, 3."** Bagefter er det en ny, som slår med terningen og skal bygge et tårn. Sådan fortsætter aktiviteten indtil alle børn har bygget et tårn. Bagefter sammenligner I børnenes tårne og snakker om høje og lave tårne. Du kan fx sige: **"Hvem har det højeste tårn? eller 'Laura har et højt tårn. Det har 6 klodser. Josefine har et lille tårn. Det har 2 klodser. Hvem har et højt tårn?"**

I kan bygge så længe børnene har interesse for det, og I kan også tilføje en ekstra terning eller helt undlade at bruge terningen, men blot bygge høje og lave tårne.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. I kan bruge de små målordkort (tal) i forbindelse med aktiviteten. Du kan klistre dem fast på gulvet. I kan sammen tælle til fem mens du peger på de små målordkort. Du kan fx sige: "Lad os sammen tælle, hvor mange børn I er: 1, 2, 3, 4..."
2. I kan bruge de store målordkort med tal. I kan lægge antallet af klodser, som målordkortet viser. På 1-tallet lægger I én klods, på 2-tallet lægger I to klodser osv.

DU SKAL BRUGE

Terning

Kasse med legoklodser

Lille legoplade til hvert barn

MÅLORD

De mindste talord:

1, 2, 3, 4, 5

Høj

Lav

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Mange børn elsker LEGO og derfor er denne aktivitet også god til de mindre børn, som ikke har særlig meget sprog. I forhold til de yngre børn kan du undlade at bruge terningen. Du kan også variere aktiviteten ved i stedet at anvende et stabeltårn med ringe eller små klodser. For at inddrage de yngre børn mere sprogligt kan du gøre brug af strategierne fra "Den gode samtale" – ligesom du kan hjælpe de yngre børn undervejs i aktiviteten i forhold til at bygge

TEMA: UD I VERDEN

GÅ PÅ FØDDER

Den klassiske "gå-på-fars-fødder"-leg. Legen er god for balancen, da den kræver kropskontrol og god stående balance. Derudover er den tætte kontakt med en voksen desuden med til at stimulere følesansen.

AKTIVITETEN

Sid i en rundkreds på gulvet med en lille gruppe af børn. Introducér aktiviteten. Du kan sige: **"Vi skal lege, at vi skal ud at gå en tur. Vi skal på opdagelse, og I skal gå på mine fødder."** Få børnene til at sætte sig på en række - de mindste først. Tag det første barn i hænderne og lad det stå på dine fødder med ryggen eller maven vendt mod dig. Bevæg dig rundt, mens du med dine skridt løfter barnets fødder, så I går rundt sammen.

Variér dine skridt, så I både går mange, få, korte og lange skridt - og måske tager du også høje skridt, du vralter, tripper osv. Gå også både forlæns og baglæns. Fortæl undervejs hvilken type skridt du tager, og hvor I går hen. På den måde får barnet sat ord på lidt svære begreber. Du kan fx sige: **"Nu skal vi ud at købe ind, men for at komme hen i supermarkedet, så skal vi først gå nogle meget, meget lange skridt."** Du kan gentage dette med de forskellige målord.

I takt med børnenes egen sproglige udvikling kan de selv begynde at dirigere, hvor I skal gå hen og med hvilken type skridt.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Når du præsenterer aktiviteten og fortæller, at I skal gå få, mange, lange og korte skridt kan du bruge de store målordskort og forklare ordene herudfra
2. Aktiviteten kan være med til at understøtte børnenes ihærdighed, da de gennem legen lærer at vente på tur

DU SKAL BRUGE

Ikke nogen bestemte materialer, men evt. store målordskort

MÅLORD

Mange
Få
Kort
Lang

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Da børnene står på dine fødder er denne aktivitet god til de yngre børn. Hvis de har svært ved selv at stå, så kan du i stedet for at tage dem i hænderne holde dem under armen. Da børn har en fantastisk evne til at efterligne andres bevægelser, er denne aktivitet god, da de lærer at bevæge sig og deres krop at kende

TEMA: UD I VERDEN

KONGENS EFTERFØLGER

DU SKAL BRUGE

En kuffert med snor/reb
(eller sjippetov)

Forhindringer som I kan
kommer over, under, i og på

Store målordskort

MÅLORD

Over
Under
I
På

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Børn har en fantastisk evne til at efterligne andres bevægelser. Det er bl.a. den måde de lærer at bevæge sig på og deres krop at kende. Derfor er denne aktivitet også god for de yngre børn, da de kan efterligne de større børns bevægelser

Kongens efterfølger går ud på at alle skal efterabe kongen. Det betyder, at de skal følge efter og bevæge sig som kongen. Hvis kongen fx løfter armen, løfter alle armen. Kongen kan gøre rigtig mange ting, fx klø sig som en abe, sige som en hest, hoppe som en kænguru osv. Kongens efterfølger kan leges alle steder, inde som ude. Legen kan leges af alle aldersgrupper, men bevægelserne skal selvfølgelig være sådan at alle kan være med.

AKTIVITETEN

Sid i en rundkreds på gulvet. Introducér aktiviteten. Du kan sige: **"Vi leger kongens efterfølger, hvor vi er i junglen og skal finde hjem, og så skal vi snakke om, hvad der skete på vores tur."**

Lad et barn tage rebet op ad kufferten. Få børnene til at stille sig på en række - de mindste først. Vælg et barn til at være "konge". Der bliver fire konger - ét for hvert målord. Vælg et passende målord til hver konge.

Begynd legen med at børnene skal finde hjem fra junglen. Du kan sige: **"Kongen bestemmer, hvor vi skal hen. Jeg har bestemt, at der er noget vi skal over, noget vi skal under, noget vi skal i og noget vi skal på. Vi er ude i junglen og skal finde hjem. Frederik, du er konge først, så du holder fast i forreste ende af rebet. I andre står på række bag Frederik og tager fat i rebet"**

"Du er konge, og nu skal du føre dine folk over en bro." I kan lege at et bord er broen, som børnene skal over. Du kan sige: **"Der er nogle farlige dyr efter jer. SKYND JER over broen! Pyh, godt I nåede over i sikkerhed."** Herefter vælges en ny til at være konge og næste målord (under) er i fokus. Du kan fx sige: **"Det begynder at regne med KÆMPE regndråber. I må skynde jer at komme under noget. God idé, ind under broen."** Når regnen er hørt op, skal de forsøge at finde hjem, og der vælges igen en ny konge for det tredje målord. Her skal børnene i noget for at kunne komme hjem. Herefter vælges den sidste konge til det sidste målord 'på'.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Når du præsenterer aktiviteten og fortæller, at de skal over, under, i og på noget kan du bruge de store målordskort og forklare ordene herudfra

MODELLERVOKS

At lave ting i modellervoks er en kreativ aktivitet, der udfordrer og træner børnenes motoriske evner. Ved at børnene får lov til røre ved formerne, får de en anden fornemmelse for målorde-
ne, da de lærer om dem med flere sanser ad gangen.

AKTIVITETEN

Til denne aktivitet kan du enten bruge almindeligt færdigkøbt modellervoks eller lave noget selv - evt. sammen med børnene. Saml en lille gruppe af børn ved et bord og introducér aktiviteten. Du kan sige: **"I dag skal vi lege med modellervoks. Vi skal lave forskellige former i modellervoksen og snakke om formerne."**

Giv hvert barn en klump modellervoks og hjælp evt. barnet med at rulle det ud på bordet. Start med at snakke om de forskellige udstiksformer som du har med, hvilke forme man kan lave, og hvordan de ser ud, så I træner målordene. Lad børnene én ad gangen vælge en form. Du kan sige: **"Vil du have en stjerne eller en firkant?"** Undervejs i aktiviteten kan I løbende snakke om de former børnene har lavet og relatere dem til andre ting, som de allerede kender. Fx kan du sige: **"Se, du har lavet en stjerne. Det er en stjerne ligesom dem der er på himlen om natten"** eller **"Den form du har valgt er en rektangel. Den har samme form som døren. Døren er også en rektangel."**

Som en variation til aktiviteten kan I lade være med at rulle modellervoksen ud og i stedet lave forskellige forme ud fra fri fantasi (og med hænderne). Fortæl børnene hvilken konkret ting de skal prøve at lave og hjælp dem så med at trille og forme figuren med hænderne. Når figurerne er færdige kan I tale om hvilken form de har. Du kan fx sige: **"Nu skal vi prøve at lave en banan. Kan I se hvilken form bananen har? Den er krum"**

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Du kan understøtte børnenes sprogtilegnelse ved at bruge strategierne fra "Den gode samtale"
2. Som udgangspunkt er aktiviteten vokseninitieret, men ved at lave en variation af aktiviteten kan det også være en form for udforskningsaktivitet. Du kan selv lade børnene bestemme, hvad de vil lave i modellervoksen og gribe situationen til at snakke om målordene

DU SKAL BRUGE

Modellervoks

Forme

MÅLORD

Rektangel

Stjerne

Fikant

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Hjælp de yngre børn med at trille modellervoksen mellem hænderne og lad dem lege med de forskellige forme og figurer, så de gør brug af følesansen. Hjælp evt. de yngre børn med at bruge udstiksforme eller lad dem blot selv sidde og lege med modellervoksen og lave forme og figurer uden brug af forme

TEMA: UD I VERDEN

SAMLE KASTANJER

DU SKAL BRUGE

Kastanjer, som er samlet ind på forhånd

Spande til at samle kastanjer i

MÅLORD

De mindste talord:
1, 2, 3, 4, 5

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Du kan inddrage de yngre børn ved at lade dem sidde på jorden med kastanjer omkring sig, så de blot skal lægge dem i deres spand eller lege med dem. Du kan desuden tælle højt sammen med børnene, så de også føler sig inddraget i anden del af aktiviteten

Ude i naturen oplever børn stimulering af både sanserne, motorikken og de sociale færdigheder samtidig med, at nysgerrigheden ustandseligt udfordres. I denne aktivitet kan børnene undersøge og snakke om det de finder og understøttes i at bruge de mindste talord fra 1-5.

AKTIVITETEN

En lille gruppe af børn klædes på til at være udenfor. Du har "gemt" kastanjer på legepladsen. Start med at vise og forklare hvad kastanjer er – hav evt. et par stykker i lommen som du kan vise til børnene. Børnene får at vide, at de nu skal finde kastanjer og at I skal tælle dem bagefter. Aktiviteten kan også laves med sten, hvis kastanjer ikke er tilgængelige. Børnene kan selv få lov til at gå rundt med små spande og samle kastanjerne.

Sæt jer bagefter sammen i en rundkreds og fortæl at I nu skal tælle kastanjerne. Bed alle børn om at tage 1 kastanje frem, så 2, så 3 osv., mens I taler om talordene. Du kan fx sige: **"Kom, så prøver vi at tælle kastanjer sammen. 1, 2, 3, 4, 5 kastanjer. Hvor mange kastanjer har vi lige talt?"**

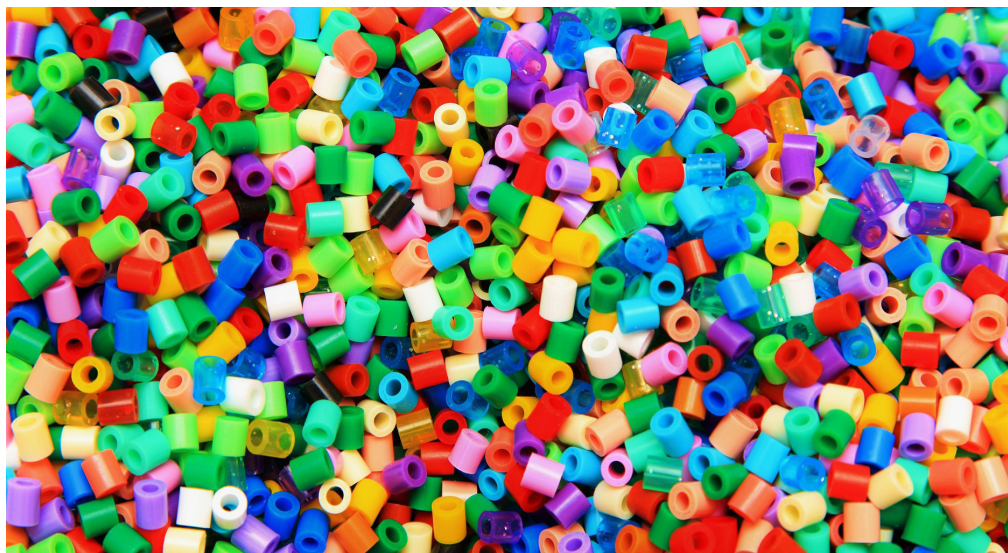
Dette kan gentages flere gange. Hvis børnene er godt med, kan man lave små bunker med kastanjer og spørge børnene om, hvor mange der er i hver bunke. Du kan fx sige: **"Nu skal vi prøve at se, om vi kan tælle hvor mange kastanjer, der er i den her bunke. Hvor mange kan I tælle?"** De samlede kastanjer kan evt. bruges til en anden aktivitet ved at lave kastanjedyr og øve andre målord så som størrelse og former. Hvis man i stedet har samlet sten kan disse fx bruges til at tegne tal på, så målordene yderligere understøttes.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Aktiviteten kan udvides ved at I bruger spandene som børnene samlede kastanjer i til at tale om målordene for rumlige begreber som på, i, over, under og lægge kastanjerne de forskellige steder i forhold til spandene
2. Aktiviteten kan også udvides ved at lade børnene svare og tælle på tur, så de derved træner deres tålmodighed, når de skal vente på deres tur

PERLER PÅ SNOR

DU SKAL BRUGE

Perler

Snor/elastikbånd

Målordskort

MÅLORD

Få
Mange
Kort
Lang

INDDRAG DE YNGRE BØRN

I stedet for at bruge perler til de yngre børn, så kan du i stedet bruge små ringe, sutter eller lign. som de kan sætte på snorene. Du kan med de yngre børn samtale på samme måde som du ville gøre med de større børn

At sætte perler på en snor er en aktivitet, der på én og samme tid udfordrer og træner børnene finmotorisk, da der skal koordination til at ramme snoren. Samtidig får de mulighed for at udfolde sig kreativt, idet de selv kan udvælge perler.

AKTIVITETEN

Sæt dig sammen med en lille gruppe af børn ved et bord og fortæl, at I skal lege med perler. Klip nogle lange og korte snore og snak med børnene om længderne mens du klipper. Find nogle perler frem, jo større jo bedre, da de er lettere at se og fylder mere på snoren. Lad alle børnene få en kort snor og lad dem sætte få perler på, mens I snakker om den korte snor med få perler. Du kan fx sige: "Nu sætter vi perler på den korte snor. Se der kan ikke være så mange perler på snoren. Der er få perler." Bagefter kan alle børn få en lang snor, som de kan sætte mange perler på, mens I snakker videre om målordene

Aktiviteten kan udvides, så børnene bruger elastiksnore med perler til fx halskæder, armbånd eller nøgleringe. På den måde kan målordene understøttes ved at tale om målordene igen, når børnene har smykkerne på eller nøgleringen med, så de bliver mindet om de nye ord, de har lært. Du kan også lave aktiviteten med fokus på de små talord ved at tælle perlerne på snoren.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Understøt børnenes ihærdighed ved at opfordre dem til at færdiggøre snorene og lade dem deles om perlerne. Du kan også have fokus på at understøtte børnenes ihærdighed i forhold til elementerne om vedvarende opmærksomhed og følelsesmæssig regulering
2. Indlæringen af aktiviteten kan understøttes ved først at vise børnene målordskortene, så de har fået forklaret målordene inden I går i gang

SAMLING - TERNINGLEG

DU SKAL BRUGE

Hjemmelavet terning med små målordskort (tal) - terningen går op til 5

Målordsplakat med tal

Store billedkort med tal

MÅLORD

De mindste talord:
1, 2, 3, 4, 5

INDDRAG DE YNGRE BØRN

Terningen fanger alle børn, og derfor kan aktiviteten bruges til forskellige aldersgrupper. Mens de store lærer tallet og at udtale det, så kan de små børn i stedet pege på tallet. Du kan også udskifte billederne i terningen, fx kan du indsætte dyr i stedet for, og så kan du med de yngre børn arbejde med dyr og dyreløbe.

Rundkreds/samling er god til en fælles aktivitet, bevægelse og al slags opmærksomhed. I rundkredsen kan man lære sange, sprog, fælles historie, opmærksomhed, bevægelse, kropsbevidsthed mv. I rundkredsen skabes og vedligeholdes en følelse af at høre til i et fællesskab. Rundkreds kan foregå på gulvet eller rundt om et bord, men hvis man vil lave bevægelseslege, er gulvet mest velegnet. Rundkredsen er en voksenstyret aktivitet, hvor børnene deltager og har medbestemmelse og hvor aktiviteterne tager udgangspunkt i børnenes engagement og udviklingstrin.

AKTIVITETEN

Sæt dig i en rundkreds på gulvet med en gruppe af børn sådan at alle børn kan se dig. Start med sammen med børnene, at tælle hvor mange børn der er. Du kan fx sige: **"Skal vi hjælpes ad med at tælle, hvor mange børn I er? 1, 2, 3..."**

Når I har talt antallet af børn præsenterer du aktiviteten. Du kan fx sige: **"Her foran mig har jeg en terning. Lad os starte med sammen at tælle tallene på terningen: 1, 2, 3, 4, 5."** Børnene skiftes til at kaste terningen, hvor de små billedkort m. tal sidder i. Dette er med til at gøre legen sjovere og indbyder til deltagelse.

Du kan sige: **"Oscar, kan du kaste terningen? Et 4-tal! Kan du finde det samme tal på de store billedkort, som sidder i vinduet?"** Når børnene har kastet terningen skal de forsøge at vise kendskab til tallet ved at finde det på de store billedkort, som du har sat op i rummet, fx i vinduet, på en dør eller på en væg. Du kan også spørge børnene om de kan finde tallet andre steder i rummet, fx på målordsplakaten. Når barnet har fundet tallet, så skal han/hun sætte sig på sin plads i rundkredsen igen, og et nyt barn kaster med terningen.

UNDERSTØTTELSE AF AKTIVITETEN

1. Aktiviteten veksler imellem at sidde stille og bevæge sig, herunder at vente på tur. Brug strategierne fra plakaten "Ihærdighed - sociale sammenhænge" og anvend strategier til at opmuntre og understøtte børnene i denne proces
2. Til aktiviteten bruges de store målordskort, og evt. målordsplakaten. I kan tale om talordene når børnene finder dem

